

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi
hetilap

Megjelenik Csáktornyan hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőségi iroda: Fischel Fülöp könyvnyomdája helyiségében. — Szerkesztővel értekezni lehet: Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton 11 — és 4 órákor. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerk. nevére küldendő Csáktornyára.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése Csáktornyan. Ide küldendők az előfizetési díjak és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Félévre	2 " "
Negyedévre	1 " "
Egyes szám	10 kr.

Hirdetések még elfogadottak: Budapest: Goldberger A. V. hird. rotd. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., és Daube G. L. és társánál, Frankfurt a M.: Daube G. L. és társánál.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Csáktornya, 1887. január 5.

Az „Obzor” muraközi levelezője ismét megszólalt Muraközről deczemb. 27-éről nyílt levelet közöl a névtelen horvát hazafi az „Obzor” 298. számában, amelyben régi nótáját új variációkban fújja. Vig nóta ez reánk nézve, akik az igazság terén és jogos alapon állunk De mondhatja-e ugyanízt a névtelen levelező? Azt hiszem, hogy nem. Síralmait a következőképp mondja el a névtelen, a zágrábi „Obzor” olvasóinak:

„A Magyar Állam”, a „Muraköz” és más magyar lap azt mondja, hogy közel van Muraköznek elcsatolása egyháziilag Zágrábtól, amibe a nép, például bevén a szloven testvérektől, akikhez a szombathelyi püspökség a nép nyelvét nem bíró lelkészeket küld, sohasem egyeznek bele. A magyarok azon ideában élnek, hogy minden az övéké lesz; azt akarják, hogy még a verebeknek sem szabad másként csipelnőök, mint magyarul. E pontnál hivatkozik Ilyenald ismert, félremagyarázott s a „Magyar Állam” újdondása által latinból rosszul fordított rendeletére, amelyben a hatósága alatt álló nem magyar nyelvű iskolákban a magyar nyelvet illetőleg mérsékelt működésre inti az iskolák vezetőit. Csak hogy ez elferdített rendelet valóságos értelmét is kellett volna a levelezőnek olvasnia!

„Ami a muraközi iskolákat illeti, — mondja tovább a névtelen levelező, mindenütt, még faluhelyen is erővel tanítatják a magyar nyelv s nagyobb mértékben, mint azt a törvény elrendeli!” (Ez nagy dicseret a muraközi tanítóik karra! Vajha igaz volt volna az „Obzor” levelezőjének! Az igaz, hogy sok tanító igyekszik kötelességét teljesíteni a magyar nyelv tanítása dolgában, de vajmi sokan nem képesek eleget tenni! Nagyon türelmes a magyar! Be szép számú tanító és lelkész türelik meg a Magyarországhoz tartozó

Muraközben, aki nem tud magyarul! Hát ehhez mit szól a levelező?)

Vegyük Csáktornyát. — írja a levelező — itt a gyermekek csak az első osztályban tanulnak horvátul olvasni, azt is elrontott „kajkavec” tájshozolásban írt ABC-s könyvből; a felsőbb osztályokban egy szót sem tanulnak horvátul, minden tantárgy magyarul adatik elő. Még a hittan is magyarul tanítatik, melynek előadását a tanulók nem értik, csak szavakat mormolnak. Ennek is a próféták az okai. Miért türik ezt a lelkészek? Kérdezi az „Obzor” szerkesztője — (Bizonny-bizonny siralmas állapot az „Obzor” evezelőjére nézve, hogy Csáktornya városában nem a zágrábi „nem elrontott” délzsláv irodalmi nyelven írt ABC-s könyvből tanulnak a tanulók horvátul olvasni és hogy minden osztályban nem horvát nyelven és horvát szellemben neveltetnek és tanítanak a gyermekek! Jó is volna ez! Ami a hitoktatás dolgát illeti, azt soh'se bántsa a levelező. Jó kezekben van az! Nem kell félni, hogy a csáktornyai tanulók vallástalanok lesznek, még ha magyarok lesznek is.)

A muraközi kátéra megjegyzi a levelező, hogy már használtatik a falvakban. Hogy az egyházi hatóság beleegyezett-e vagy sem, azt nem tudja, de fájni neki, hogy nem lelkészek, hanem egy harmadik ember dolgozta át, akinek kevés, vagy semmi köze a valáshoz s aki mégis belekeverte magát a dologba. (Ha még nem tudja a levelező, hát tudja meg, hogy az egyházi hatóság igenis, nemcsak hogy beleegyezett, de elrendelte a káték használatát. Ami iróit illeti, azt is megmondhatjuk hogy ama harmadik embert a muraközi nép valási dolgaival igazán törődő, derék, példás, szent lelkületű muraközi lelkészek támogatták munkájában. A megye megörökítette nevüket jegyzőkönyveiben s a muraközi nép örök hálaival tartozik ama lelkészeknek, hogy lehetővé tették nekik vallásuk tanait az általuk értelt muraközi horvát nyelven olvasni)

A levelezőnek a csáktornyai zsidókkal is baja van. Lássuk, mit mond rólok: „Csáktornyan mindenben a zsidók uralkodnak s mindannyi nagy magyarnak tartja magát, pedig nagyob sovínisták a magyar sovínistáknál. Né hány évvel ezelőtől még tolluval kereskedtek, most pedig már mind virilisták. Ők az ügyvédek, orvosok, jegyzők; Ők a hivatalnokok az adóhivatalnál, a vasutnál, szóval mindenütt, sőt még a falusi bírák is közülök kerülnek ki, aminek maguk a népet nem szerető lelkészek az okai. Muraközben tehát most a magyar zsidók gazdálkodnak egyrésztől, másrésztől meg a magyarok az ő hivatalnokaikkal.” A csáktornyai zsidók büszk k lehetnek a pároszláv levelező megjegyzéseire! Nagyobb dicsérettel nem illethette volna őket mint ami őn ismeri, hogy mindannyián nagy magyarok. Legyenek is azok szívben és nyelvben tovább is! Jó hazafinak lenni nem szégyen, de az ellenkező: igen. Éljenek a muraközi hazafias zsidók. — Ime az „Obzor” muraközi levelezőjének fájdalmi. Megjegyzéseinket az egyes pontokra megtettük. Általános megjegyzésünk ezáltal nincs az „Obzor” levelére. Csak kérdezzük: tisztességes dolognak tartja-e az „Obzor” muraközi levelezője Magyarországból, ahol a jó magyar levegőt szívja s az édes magyar kenyeret eszi, ily tartalmu leveleket eresztetni a világba?! Ha igen úgy folytassa! Judások voltak, vannak és lesznek! Nem félünk tőlük!

A csáktornyai kisedővő-egylet Sylvester-estéje.

A jótékonyág istenasszonya az idén is összehozta a minden nemesre kész csáktornyai közönséget a „Hattyú” vendéglőbe, ahol vígan bucsuzott el az ó-évtől s még vígabbán üdvözölte az új-évet. Jókévd dolgában tehát nem

volt hiány s a műsor minden egyes pontja is tökéletesen kielégítette a szép számban megjelent hallgatóságot.

A férfi dal egylet, mely felbredése óta ez alkalommal lépett fel először nyilvánosan, ugyancsak férfiasan felelt meg a várakozásnak. Ily jól, 10 év óta nem volt szervezte a dalárda. Az előadott három darab semmi kívánni valót sem hagyott hátra, az összhang tökéletes és az előadás művészi kivitelű volt. Volt is taps s a zenekieiret melett előadott polkánál nem akart szünni a tetszés-nyilvánítás, míg a darab nem ismételtetett. Alsözgy (karmester) és Szinkovics (elnök) urak méltán megérdemlik a közönség elismerését, hogy a dalárdát hosszú álmából felébresztették. De erről egy más alkalommal.

A program egyik pontját Pálya ur felolvasása képezte a föld őstörténetéről. Bár a vígadni vágyó közönség tudományos dolgok iránt ilyalkalmakkor nem szokott a legtürelmesebb lenni, mégis mivel a felolvasónak sikerült tárgyát népies alakba önteni, felolvasása mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét s tanulságos geologiai értekezéssel élénken megtapsolta s megéljenezte.

Ezután következett a kisorsolás. Negyvenhárom szebbnél szebb tárgyat adott össze a játékonny czéla a közönség Kilencszáz negyven darab sorsjegyet fogott el. Nem is csoda! Ki tudott volna ellentállani a nagy kínálatnak és a szép szemeknek? Az elárusítók kitűnően viselték magukat.

A kisorsolás mindvégig a legnagyobb érdeklődés mellett ment végbe, fűszerezve egyesek sikerült élczes megjegyzései által. Az utolsó szám is kihalozott s amidőn valaki a közönség közül oda szól a sorsoló-bizottságnak, hogy most nézzük, mi jött volna: a tőkédvű közönség hahotára fakadt.

A terem a kisorsolás után csakhamar alkalmassá tétetvén, megkezdődött a táncz mely hajnalig tartott. A teremben a fiatalság járta, a mellék helyiségekben az öreg urak poharaztak

TARGYA.

A zalamegyei vendekről.

Írta: Gönczy Ferenc.

(Folytatás.)

Megyének a zseji kiket a magyarok „bőhéczeknek”, szláv testvéreik „bochneczeknek” is neveznek, a Mura folyó, továbbá a Stejerország és Vasmege határa által képezett sáfkban (alsó-lendvai járás) számukhoz képest kis területen laknak, községek száma 25. A lakosok száma az egyes majorokban lakókat is beleszámítva, mintegy 19.000. Így egy községre,ilag 760 lakos esik.

A községek egymáshoz nagyon közel vannak; a népesség sűrű. Elmondhatjuk, hogy a vendég nemcsak Zalamegyének, hanem Magyarországnak is egyik legzűrűbben lakott területe.

A vendék németek, horvátok s magyarok közé lévén köztük, nagyon természetes, hogy viselkedésük s szokásaikban, valamint családi s társadalmi életükben is sok közös vonás található a szomszédbeli más ajku s nemzetiségű lakosokéival.

Minél kisebb tömegben lakik bizonyos területen valamely nemzetiség, annál többet vezet eredetiségéből; annál kevertebb viselete, szokása s nyelve is. Az erdélyi szászok, kik nagyobb tömegben laknak, nagyobb mértékben s tán jobban megőrizték ősi szokásaikat s germán beszéd modoruk eredetiségét, mint maguk a németországi né-

metek; holott a szétszórtabban lakó szepesi, baranyai s bánási németek már sokat veszítettek azokból. A kisebb térre szorult németek pedig, mint Zalában, Somogyban s több helyütt egészen beolvasdttak a magyarországi illetve az őket körülvevő nemzetiségekbe.

Házánk szlávjai közt is elég példát találunk az állitottakra, melyek részben a vendeknél is constatálhatók.

Az egyes vend férfiak viselete például egészen magyaros, sőt magyarosabb (különösen ünnepi ruhájuk) a szomszédbeli magyarokénál, másrésze pedig inkább stajeros, tehát németes, némelyek ruházata fele magyar, fele német stb. (pantaló s magyar dolmány v. meglorditva).

Lakásuk göcsejies, nyelvükben sok magyar s német szóra akadni, s csaknem minden második községben eltérően beszélnek, vagy legalább eltérőleg ejtik ki a szókat, a szerint s oly módosulással, a mint az őket körülvevő nemzetiségekhez közelebb, vagy távolabbra esnek.

Régi szokásaikat nagybörzést megtartották, amire azon körülmény enged következtetni, hogy azok alapjukban véve eltérők a környékbeli más nemzetiségiekétől. Ott azonban, hol a magyarokkal vegyestlagnak, szokásaik is átváltoztak vagy legalább módosultak.

Németek v. horvátokkal vegyes község a vendégben nincs. Magyarokkal vegyes község csak 3 van, u. m. Dobronak, Kapcza, és Kót, melyeknek teljes elmagyarosodása már a közeljövőben várható, mit első sorban a népiszkolák segítenek elő nagyban.

A vendék családi élete patriarchális, sajátképi intelligentiájuk nincs. Foglalkozásukban nagy szorgalmat s ügyességet tanu-

sítanak, a művelődés iránt is nagy fogékonysággal bírnak.

Természetükre nézve csendesek, jámborak s e mellett félénkek, beszédeselek s barátságosak. Jelleműre nézve azonban ingadozók s otthonjuk viseletében alázatosak, felsőbbjeik irányában külsőleg nagy tiszteletet tanúsítanak, de hiányzik náluk a nyíltság s őszinteség.

A vend nép testalkatában közép természetűnek vehető, de igen sok szálas egyénre is találunk közöttük. A férfiak általában vére véznak, kövérségre nem hajlandók. Fejük nagybörzést hosszúnak, arczszínük szőke, sárgás, de barna is. Felűnő sajtáságként említhető náluk a pisze orr, különösen a nőknél.

A vend férfiak szakállá s hajusza ritka, rendszeren 19—20 éves korukban kezd serkedezni. Az öregebb férfiak sem a hajuszt, sem a szakállt általában nem kedvelik, azért azokat leborotvtlják. A fiatalabb nemzedék azonban — úgy látszik — szivesen hord hajuszt, de a szakállnak ő sem nagy barátja.

Hajukat rövidre nyírják nemcsak a férfiak, de az asszonyok is. A leányok hajukat konty alakjában hordják, férjhez menetelűkkor azonban bucsut mondanak nem egyszer szők hajuknak s mint asszonyoknak a kegyetlen szokás által előírt rövid hajat kell hordaniok.

A vend nők általában — de különösen a leányok — szépek. A szépség üdése azonban náluk nem tartós, mert hamar léjzhez mennek. Szépségüket arczuk szabályosága, arczbőrük finomsága s annak féhérségén ülő mérsékelt pir teszi fondánvó.

A vendek lőtlapléka kukoricza, köles, hajdina, krumpli s tejből áll. Tápálkozásuk nagyon silány.

Kenyerüket téltől egész aratásig rendszeren kukoriczából, aratástól őszig rozs és árpa keverékből sütik. Kenyerébe a kukoricza tusáját is (koczenya) felhasználják, mit az ugynevezett „stopába” apróra összeztörnek s megőrlik, azután a kenyér-liszttel összekeverik. És az ily kenyeret a vend izletesnek talál, még a leggazdagabb házaknál is található kukoricza tusával kevert kenyér.

Levesül az u. n. metélt, borsó, krumpli, kaposzta, répa stb. továbbá a tej szolgál.

A vend asszonyok a rántást nem ismerik. Ők tehát a levesbe nem rántanak, hanem habarnak, némelyek pedig — habarás helyett — a zsirt (forróan) egyenesen beleöntik a levesbe. Főzeléket nem főznek. A paradicsomot sem ismerik. Sajátosság ételük a gibanicza s krapezi.

A gibaniczát buza lisztből készítik úgy, hogy a tészta vékonyra nyujtva, arra diót, mákot, turót s czukrot tesznek s rétegezik oly formán, hogy 4—6 réteg is esik egy másfélre a nagyobb tepszikben. Megsütve a kemenczében, beviszik az asztalra s evés alkalmával szeletekre szét metélik.

A krapezi tésztaját néha buza, néha meg búzával kevert rozslisztből készítik. A tészta kissé vastagra hagyják s rá édes tejbé főzött s turóval kevert köleskását s gyakran apróra tört diót is tesznek s tejfel tel leöntik.

(Folyt. köv.)

egy szál kis cigány gyerek nótái és józú tréfák mellett. A dalár tagok nem férvén el a szűk mellékhelyiségekben, átmentek a Szeivert féle vendéglőbe, ahol felköszöntök és ének mellett a legkedélyesebben mulattak. Alszeghy ur verbén bucsuztatta el az ó-évet s üdvözölte az újat.

Volt tehát jó előadás, jó kedv, szép közönség és ami a fő: szép jó-vedelem. A rendezőség meg lehet elégedve a sikerrel s a kisdedek hálásak a rendezőség és a közönség irányában, mely az ovoda jóvedelmét szép összeggel szaporította.

A mulatságon megjelent hölgyek közt láttuk:

Angyán Kálmáné, Dr. Böhm Szidneiné (Perlakról), Buchberger Katinka, Gleimann Edéné, Gleimann Györgyike, Götz Ferenczné (Perlakról), Gráner Miksáné, Gráner Morné, Herzer Julcsa, Kohn Fanny (Csapregyhől), Kollarics Mihályné, onyáry Mihályné, Dr. Krasovecz Ignáczné, Krasovecz Anna, Mayer Salamonné, Molnár Mari, Muray Róbertné (Beliczáról), Novák Józsefné, Pochner Józsefné, Pochner nővérek, Reichmanné, Rhédey Ferenczné, Rosenberger Dávidné, Rosenberger Regina, Sárosy Lászlóné, Séra Istvánné, Dr. Schwarz Albertné, Tkalesics Linka, Tódor Józsefné, Wojnits Juliska (Beliczáról), Wollák Rezsóné, Zakál Henrikné, Zakál Tercsi, Ziegler Kálmáné, Zrinyi Károlyné sat. urhölgyek.

H I R E K.

Lapunk t. előfizetőit tisztelettel felkérjük, hogy a hátralékokat beküldeni és az előfizetéseket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

A „Muraköz” kiadóhivatala.

Level a Szerkesztőhöz. Tekint. Szerkesztő Ur! — Önnek és lapjának, a csáktornyai kisdedő-egyesület iránt ismé-

telve tanusított jóakarata batoritól arra, hogy az egylet által tartott Sylvester estélyre vonatkozólag elszámolásunk részére b. lapjában kerjünk tét.

Mielőtt a számadást előterjesztenők, szabadon az egyesület nevében hálás köszönetünket nyilvánítani a csáktornyai Dalegyesületnek, Pálya Mihály igazgató tanár urnak, kik szíves közreműködésükkel, továbbá az alább felsorolt adakozóknak, kik a sorsoláshoz tárgyak küldésével, ugyancsak az alább megnevezett föllüfizetőknek, kik pénzbeli segélyükkel — járultak azon fényes eredményhöz, melyt a számadások kimutatnak. A jószágos Isten engedje megérniök, hogy az övegyesületünk által elűtetett csemetét, mint a magyarság büszke és erőteljes fáját virágozni és gyümölcsözni lássuk!

A sorsoláshoz tárgyakat adományoztak:

Angyán Tárnok Aranyka 1. Buchberger Katinka 1. Belányi Tivadar 1. Bernyák Amália 1. Bozay Pál 1. Fischel F. könyvkereskedő 1. Gráner testvérek 3. Göncz Lajosné 1. Hochflus Miksáné 1. Herlinger Morné 1. dr. Krasovecz Ignáczné 1. Mayer Sarolta 1. Mózes Bernát 1. Margitai József 1. Matánovits Lina 1. Nuzsy Károlin 1. N. N. 1. Pulai Zsigmond és Emilia 1. Pecsnornik István 1. Pecsnornik Miklós 1. Pecsnornik Anna 1. Pochner Irma 1. Rosenberg Lajos 1. Rosenberger Adél 1. dr. Schwarz Albert 1. Samu József 1. Sárosi Gizella 1. Szy Sándorné 2. ifj. Szeivert Antal 1. Sztráha Ferenc 1. Tkalesics Linka 1. Tódor József 2. Wettendorfer Emma 1. Voinesics Juliska 2. Wollák Paula 1. Ziegler Kálmáné 3 darabot.

Pénzbeli adományok és föllüfizetések: Dr. Bárdi György 1 frt. Mayer Károly 1 Gaál Imre 1. Szinkovics Ferenc 1. Greskovits János 1. Nuzsy Mátás 2. Alszeghy Alajos 1. Murai Róbert (Beliczáról) 1. Vranesics Károly 2. Novák László 1. Ziegler Kálmán 3. Vargha Vida 1. Mayer Hermann 1. ifj. Szei erth Antal 1. Wollák Rezső 1. Grézli János 1. Kohn Herman 5. Molnár Antal (Perlak) 5. Samu József 2. Czukeller Józsefné (Zala-Egerszeg) 1. Mayer Salamonné 1. Ungár Ignác 1. Deurbányi Elekne 1. Pálya Mihályné 1. Frász Tamás 1. Göncz Lajosné 1. Hirschmann Leo 2. Hirschmann Samu 1. Gráner Miksa 1. Gráner Mór 1. Fischel F. könyvkereskedő 1. Szabó Lajos (F. Mihályovecz) 2. Rosenberg Lajos 1. Lúpers-bek József 2. Csakathurner Salamon 1. Pollák Gyula 1. Kollarics Mihály 1. Pe-

csornik János 2. dr. Schwartz Albert 1. öszszesen 56 frttal

Bozay Pál ur helybeli vendéglős a táncz helyiségeket a jótékony cél iránti tekintetből 5 frt mérsékelt bérösszegért engedte át.

Bevétel:

1. Belépti-díjakból . . . . . 83 frt — kr.
2. Sorsolásból . . . . . 183 „ 95 „
3. Föllüfiz. és pénz adomány 56 „ — „

Összesen . . . . . 322 „ 95 „

Kiadás . . . . . 88 „ 41 kr.

Kisdedővő egyesületünknek továbbra is a nagy közönség kegyes pártfogásába ajánlván és t. Szerk. Ur támogatását továbbra is kérve maradjunk

Csáktornya, 1887. január 5-én

alázatos szolgáló
Angyán F. Ziegler F. Zrinyi Károly
gondnok. einök. titkár.

A helybeli kisdedővő egyesület fölkérése folytán közöljük az egylet által rendezett Sylvester estélyen kihuzott nyerőszámokat azon megjegyzéssel, hogy a nyert tárgyak mátol számúva még csak 14 napig vehetők át Ziegler Kálmán ur, egyleti elnöknel, — az addig el nem vitt tárgyak az egyesület javára lesznek értékesítve. A nyerőszámok a következők: 725. 467. 58. 864. 976. 33. 415. 700. 805. 246. 776. 857. 901. 867. 674. 562. 546. 199. 493. 492. 787. 892. 808. 645. 680. 591. 780. 547. 259. 676. 224. 767. 462. 739. 332. 636. 288. 407. 189. 973. 842. 483. 666.

Megyenk Nemesi Alapítványának lelkes választmánya — városunkban lévő kisdedővő egyesületnek 50 frtot adományozott. Mely nemes ténnyt az egylet hálás köszönettel hoz köztudomásra.

Meghívó. A peraki „Társaskör” a városi vendéglő nagy termében 1887 évi január 22-én a szegény tanulókat segélyező egylet javára zártkörű tánczmulalmat rendez. Kezdeté 8 órakor. Beléptidj személyenkint 1 frt, családjegy 2 frt. A jótékonytétel iránti tekintetből föllüfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Perlaki rövid hírek. A táviró-állomás Perlakon m. év december 29-én megnyült. — A peraki kaszinó közgyűlését a kottorai tánczmulalmat miatt f. hó 8-áról 9-ére halasztotta.

Meghívó. A csáktornyai önk. tüzoltó-egylet f. é. január 9-én (vasárnap) d. u. pont 3¹/₂ órakor fogja rendez évi közgyűlést a közs. elemi népiskolában meg-

tartani, melyre az egylet összes t. tagjai tisztelettel meghívtnak azon kérelemmel: sziveskedjenek teljes számban megjelenni. Sárosi L. einök.

Köszönet nyilvánítás. A helybeli jótékony nő-egylet, mint már több éven át, ugy a m. évi karácsonyi ünnepek alkalmával is 2¹ tanuló jó meleg ruhával látott el. Az egylet saját pénztárából 40 frtot adott, azonkívül az egyleti tagok között gyűjtést rendezett. A gyűjtés alkalmával — mely farasító tisztséget Angyán Kálmáné és Pálya Mihályné urhölgyek voltak szivesek magukra vállalni, — adományokkal járultak: Benesák Ferenczné 50 kr. Bernyák Ferenczné 3 frt, Buchberger Katinka 1 frt. Csury Anna 1 frt. özv. Gleimann Edéné 1 frt, özv. Göncz Lajosné 3 frt, Ilaki Sidonia 2 frt, Krasovecz Ignáczné 3 frt, Mayercsák Laura 1 frt, Mayer Salamonné 1 frt. Mild Rozália 50 kr, Milde Czeccília 50 kr. Molnár Elekne 2 frt, Nuzsy Mátásné 2 frt, Pecsnornik Ignáczné 4 frt. Prusacz Alajosné 1 frt. Sárosi Lászlóné 3 frt, Schulek Viktoria 2 frt, Szankovics Fanni 50 kr. özv. Szy Sándorné 4 frt, Salágyi Gyuláné 1 frt. ifj. Tódor Józsefné 2 frt, Tóth Istvánné 1 frt. Zakál Henrikné ruha neművel járult. özv. Ziegler Lajosné 1 frt, Ziegler Kálmáné 5 frt. Zozoly Mária 2 frt, Angyán Kálmáné 1 frt, Baumhack Matild 1 frt. Belányi Tivadarne egy nyakendővel járult, Benesák Stana 50 kr. Bohin Anna 20 kr., Cvetkovics Antalné 1 frt, Deák Borbálya 1 frt. özv. Deurbányi Elekne 1 frt, özv. Grézsz Jánosné 1 frt. Győri Czeccília 50 kr. Hajdineg Karolina 1 frt, Kelemen Mária 70 kr. Kollarics Mihályné 1 frt. Masztnak Mária 30 kr. Matánovics Péterné 40 kr. Molnár Józsefné 50 kr. Németh Istvánné 1 frt. Pálya Mihályné 1 frt. Zrinyi Károlyné 50 kr. Kramarics Helén 60 kr. Göszing Mária 60 kr. Pochner Ferencné 1 frt és Neumann Albert 2 pár lábbelit volt szives ajándékozni. Ugyancsak szegény tanulókat segélyezésére Schuleg János első magyar asztal társasága 15 frtot és Szeivert Antal asztal társasága 8 frt és 60 krt adott, a begyűlt 23 frt 60 kron kilencz pár lábbeli szereztetett be. A fent kiirt napon egy gyakorló iskolába — és nyolcz községi elemi népiskolába járó növendék között osztatott ki Fogadják ugy a kegyes adakozók nemcsak adomány-ikért, mint a szives fíradozók kisdedővő fíradozásukért — a megjutalmazottak nevében intézetünk leglálásb köszönettel! — Csáktornya, 1887. január 6. Jenev Gusztáv igazg. tanító.

MEDJIMURJE

NOVINE ZA PUK.

IZLAZI SVAKU NEDELJU.

Urednikna pisarnica je u stanju tiskare Fischela Filipa u Čakovcu. — S urednikom razgovarati se more: pondjeljek, sredo, četrek i subota ob 11. i 4. vuri. — Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju na ime Margitai Jozefa urednika u Čakovcu. Izdateljstvo — Knjižara Fischela Filipa u Čakovcu. Sim se naj pošiljaju predplate i oglasi.

Čena je: Na celo leto . . . . . 4 frt Na pol leta . . . . . 2 „ Na četvrt leta . . . . . 1 „ Oglasi se poleg pogodbe 1 fat računaju. Iz vnu toga se mora platiti za svaki oglas kulikopot izlazi, 30 kr. viadni strošek.

Kaj znači zameniti?

Vu jednim malim varagu bil je senjem, i tak školska deca nisu morala iti vu školu. Ivek dojde na vucicu s punimi zepi krugljic, i iskal si je pajdaša s kim bi se igral. Srel se je s Petrom, koj se je s pušom igral. Ivek obečaval mu je kugljice za puža, ali Peter nije ga štel dati, jer je samo jednoga imel. Na to dojde Pavel, koj je imel tri puže, ali ali nije imel niti jednu kugljicu, i on je taki zamenil jednoga puža za kugljice. Vezda su se si tri igrali s puži, ali se nisu mogli dugo igrati, jer su kola sim tam igla.

V šep su deli puže, i išli su na pijak senjma pregledavat.

Pod jednim šatorom bile su same cipelje, pod drugim oprava; malo dalje urli su skrljake, nože, zatim su bili licitari, knigari i drugi trgovci i mestri. Malo dalje bil je marvinski senjem, tam su bili takaj pečunjari, a na strani komedijasi.

Dok su oni tu pregledavali, zmisli se je Pavel, kak je posel med ljudmi lepo razdeljen, pak su se oni pričeli od toga spominati. Znali su, da nekoji ljudi više stvari delaju, kak jim je treba pak onda te stvari prodaju, ili za druge zameniju.

Stari stacunar Jakob daje šibice, igle, konce, pantleke za krumpir, kuruzu ili žite. I oni bi bili radi dali nekoliko kugljice licitarom za kolače.

Ali licitar i kipar samo za peneze laju svoje stvari.

„Da bi samo peneze imeli“ veliju deca.

Vre si prikrbimo kad budemo veksi, veli Pavel.

Ali kak je to, da za pezeneze sve veli jeden.

Prav tam idu g. navučitel, veli jelen, idemo jib pitat.

Zatim su svi tri k navučitelu bezali, i pitali: Gosp. navučitel, prosim, zakaj je moči za peneze sve kupiti?

Najpredi, veli g. navučitel, nije moči sve za peneze kupiti, n. p. prodajte vi vaša vuha?

Bornes je neprodamo, veliju svi. Dobro je. Mi niti nekupimo sve, kaj se trži. Koj zna, zakaj trži nožar nože?

Da peneze dobi bil je odgovor. Pak kaj dela on s penezi? Jeli je pojede? Probajte vi peneze jesti!

On ne jede peneze, nego si kupi za nje kruha i meso, odgovori Ivek.

Ili si kupi za nje opravu, veli navučitel, plati si kvartira, zeljezo si kupi, i druge svakojačke potrebne stvari.

Njemu su sigurno potrebne svakojačke stvari, ter kad ima peneze, premisli dobro, kaj si mora najpredi kopiti, i kaj mu je najbolje potrebno, pak si peneze na hasen obrue. Ali nekoji ljudi nepohasnuju peneze dobro, nego si kupiju svakojačke nepotrebne stvari, i lahko umno je potrešiju.

Zatim odpustil je navučitel decu, i obečal jim, da jim bude drugiput više govoril od toga.

Redovnik.

Pripovest.

(Konec).

Im je Lini navek jedna lepa peršona bila vu pameti, koja je nju tak nedužno ostavila.

Da ju bar razjašnjenje počekal.

* * *

Leta i leta su prešla odkud je Kálmán stapol med svete zidine, ali počinek si

neje mogel najti. Več je mešu slobodno služil. Nastojil je s najjakom voljom iztirati iz svoje glave one spomenke, tak se činilo, kak da mu je prošlo za rukom. On je bil najpobožniji i najvernej med svojimi drugovi, ali spomenki na žalost su ga još grizli vu srcu. Istina, da mu je bolest našla nekakvu utjehu vu bratinskoi ljubavi, vu kakvoj je živel sa svojimi drugovi; ali Lina je navek iskala mesto, makar vu kojem god kutu njegovoga arca.

Odkad ju je ostavil, nije čul ni jednu reč od nie. Sigurno je već vu zamuč otisla k onomu „drugomu“.

A kaj bi otisla.

Tam se je sušila vu samoči kak i on pripovedajući jablon. Jesensko vreme se tak slagalo s njezinom boleštijum, žuto listje je na njezin oblok curelo, pak njoj je mnogo pripovedalo. Jeden grm od ružah se je za drugim rušil. A nakaj je mislila njihova gazdarica? I ona je štela vumreti. Im je tak lepo vumirati skup sa naravi.

Vehnuće cvetje je nju navek sobom zvalo, im se bulemu vre s nova zestali s proletjem.

Je, cvetje se s nova ustane, kad se nebo opet zvedri, ali ako človečje srce vumre, ono se samo na sudnji dan stane na život. Jeden lepi jesenski den došli su po izpovednika iz bližnjega sela.

Kalman nije pital: kam, već je samo išel za onim, koj ga je vodil. Iduć med poznatimi hižami, probunili su mu se vu srcu oni stari spomenki; suza mu poteče po licu, a srce mu stisne nekakvo mučno predčutenje. Sad je već drščić koracil za svojim vodjom, muka mu je postigla vrhunac, kad je moral stupiti vu onu hižu, koja je bila svedok sve njegove blaženosti i nesreće. Skoro se je

zrušil pred vrati, ali si je utvrđitel srce. Sluga božji mora zveseljem, a ne strahom, ili zdvojnoščum vršiti svoju službu kad podeljiva zadnju pomast. Stisnu si je srce, napred je stupil duh i pamet njegva: vu njegovoj peršoni nadvladal je pop staroga zaručnika.

Utješni navuk, kojega je sigurnim ali milim glasom daval umirajućoj zaručnici kak da je zneba došel.

Molil ju je za oprošćenje, ako je možda on prouzročil vu njezinom življenju takove okolnosti, da bi se srdila na njega.

Videl je vtrgnut cvet; nemilosrdna smrt odnesla je ono, kaj je njemu najbolše, najlepše i najmilije bilo; tam je ležala, a milo joj lice svetilo se od blaženstva.

Tak lepa bila med svojimi belim vankoi.

Nazadnje propustilo je tvrde srce. Redovnik se je na mrtvo telo nagul, i kušnal je zdeno čelo; jednu suzu je izbrisal iz njezine oči. Svojoj volji se je mogel protiviti: ar i pod redovničkim talarom tuče i čuti srce.

Ali i se zato je držal pop. Od ovoga dneva je još vekša postala revnost redovnikova.

Vure, vure je molil iz onoga molitvenika, kojega je dobil od vtrgnute ruže na večni spomenek, doklem nije i njegva na sud zval onaj, koj mu je život i sreću dal.

Tak je redovnik, koga je samo talina zapelala vu svetinju Gospodinovu za istinu zaslužil najlepšu i najsvetelju smrt; ar je postal peldom pravoga redovnika.

Koji su za domovinu trpeli.

Leonidasi borili su se za život i smrt. protu ogromnomu broju Xerkesovih četah, te su spomen junačke spremnosti s krvjvm zapečatili na dičnom smrtnom polju, koje su pokrile mrtve kosti neustrašivih četah.

Ostatak dičnih junakah od desetah letah počivaju pod neznatnim zagrobjem, domoljubno oduševljeuje nije jim spomenikah moglo podići, niti priprostog križa ne, da bi jim spomen ostal.

Ali ga je obćevala domoljubna odana privrženost podignuvsu u svakom srđeu pravoga domoljuba vekovećnu uspomenu, na koju je privrženost neizbrisljivimi pismeni zabilježila imena i delah slavnih velikana.

Grčki su peaniki kroz stoleća izpevali u svojih dičnih pesmah veiku borbu za život i smrt, koju je čuveni spartanski kralj s malim brojem junakah, proti neuglednomu broju persijsanskih četah izvojeval. Naše pesništvo sada stoprv počima pojedine listke postavljati na neznatne grobove junačkih ostatakah, pod kojimi mnogobrojni slavni magjarski vitezi počivaju.

Ako smo mućali dosada, dokle se nit plakati nismo smeli, neka sada povest pesništva govori od delah dičnih velikana! 480. leta pred Jez. nar. dospel je k Thermophylom s velikim bojnim taborem Grćkoj, se grozeći Kserkses, 1849 leta pos. Jez. narod ustavio se pred tćmćskim gorskim tesnom Car svih Rćsah grozeći sa silnimi četami Magjarskoj i njevoj slobodćini.

Ugledne, ogromno velike čete, konjanitćvo, pešatćvo i topnitćvo u polovićnim broju pod osobnim zapovednitćvom samoga Lćdersa, kriinoga poboćnika i poverenika silnoga Cara.

Ovdć je mnoštvo inostranih pobornikah, koji su vre pri reki Amuru s predobićem vojevali proti divjim mongolskim četam junaćki pešaki, zmed kojih niti jedan nebi iz tabora pobegel, nakićeno i bogato obskrbljeno konjanitćvo, kano da bi sami rimski ekvesi bili lahki kozacki konjaniki, koji su iz nepreglednih ravninah od dalekog Dona prispeli u planinastu domovinu, da iz njenih kristalnih bladnih potokah svoje konje napajaju, te njim sa svojimi kopitami skrsuju gorsko podolje, koji su pobunjene Cerkeze ne jedenput pobili, neka bi se s timi pobunjeni Magjari po špicah njihovih sulicah vuzpoznali.

Na planini „Predjal“ kroz koje tćmćsko gorsko tesno vodi, stajale su usredo toćene mlade magjarske čete.

Na proti ovem počel se severni gorostas iz kapati sa mnoštvom četah, general Lćders zauzel je stanovitće pri kloštru na Predjalu, povede, silnu vojsku, povede proti komaj koju bljadu glavah brojećoj magjarskoj spredu oć straži.

Osam kompagnij pesakah 8 eskadronah kozakah i 20 teških stukah dignulo se proti onoj vojsci.

Premnobrojne vojne čete vodil je ruski general Dick, koji se je kakti silno grozeća oluja približaval na proti sebi usredotoćenoj medjašnoj obranenoj sili.

Vu usredo toćenoj liniji bil je podpukovnik Ferdinand Sabu s 3 mi stuki s poldrugom po prilili kompagnijom Sekeljev.

Videći sporedana prednja straža naše vojske približavajućeg se vno go brojnog neprijatelja, povuće se natrag.

Uzastoopeć za njimi sledil je posvud protivnik držeći, da oni prestrašiv se njihovih koajah, beže pred njimi.

Vu jakih hrpah naperizavbi si dobeće, približavaju se.

Nego kak su vu zaokruženih hrpah vu blizinu od puškinog hitca stigli, zagrme topovi za slobodu se borećih junakah iprićem je i tibanje drobnog oruđa obilno si palo smrtno vudarce na približavajućega se neprijatelja.

Napadajući ćopori prem od pretotoćeg groznoga ognja zasupnuv se, ipak su niti se neodmukuvu približavali se, napredujući jedna kolona za drugom ter potiskujuć smrtnomu zagrljaju topovah odzada dolazeći su pak preko padćih drugovah koracajuć s podvikivanjem „hurrah“ na pred se pomicali; samo napred, kad je nije oduševljenje, nego vićna privrćena poslušnost i za ledjijim postavljeni grozeći zagrljal stukah p o t i e a l Hurrah! hurrah! orilo se, kao divlja odjeka po bede ter pećine i snećnjaki

grozno odjekuje s nepoznatimi glasi svoj echo.

Slošno! napred! živila domovina. Poput zburkana morja, kojomu premda se prvi valovi razplinu na zasitnoj medji, ali novite sveudilj novi abaju odpoćinuvši valoviti vudarci njihovih dela ter nadomećuju vu trudnule r a n j e n e po deseterostručene, proti kojim hrabri magjarski vitezi svevećma umanjajućem broju se nemogavši potražavati, prisiljeni bi nazad se povući.

Prve usredotoćene linije, koje je malo da sevre nisu vu ostatke razpadnuća pretvorili, predav se, povukle su se k drugim, koji su ravno gorsko tesno na Predjalu prosecavali.

Ovde se je opet s veksim još ogrćenjem bitka otvorila.

Štuki su neprestano gmeli, jeden napadajući ćopor za drugim je izmenjajućega sledil, znajuć dobro neprijateljski general, da malobrojna magjarska prednja straža iztrudivši se najpotlje, neće moći p o t i ogramnoj sili za dugo se držati.

Obe su se stranke s hrabrom odvažnostju i ljudsku moć nadvisujućom silom borile.

Ovakov je mogel biti boj gygansah s Bogom mythosah.

Brezuspećna borba zahman češ pojedine strucke sirta metat vu reku, da bi s njimi zaustavil vtrudnjelo joj talase.

Ob 2 ju vura po poldne prisiljeni bi i junaćki Sekeljeć svoj tabor prepustiti pobećonosno naprej potiskujućemu neprijatelju.

Vu bojnom odelu uz pevanje pesne o divljoj bitki su nazad se pomicali sa skrjvum oblijanog mesta, vu zaokruženom krilu popostavši gda gda su zahvaljivali i primali s ubijajćim odelnim ognjem za njimi potiskajućim kozakom.

Predstojnik Donskih kozakah pukovnik Kostin bil je jeden od najhrabrećih muževah junaćke vojske, koji se zaslugom osobnoga junaćstva na tu čast podigel vojeval je Proti Turkom na Balkanu proti Poljakom pri Varšavi, gde se jeosobito odlikoval, zatim najnoviće proti Cerkezom, kojim je zaokružna krila najedenput napal ze svojimi poput vetra hitrimi i ze sulicami naoružanimi junaki te razmetal i razpršil divje borilce.

Posvud je uadvladal, s pobećom je vojeval, proti njemu se nigde neje poduhvalo podignuti pred njegvimi napadajućimi ćordami kud su donski kozaki ze svojimi poput strele hitrimi konji leteli, razpršil bi se neprijatelj kakti pleva na silnom vetru.

I ovi malobrojni pobunjeniki prolaze pred njimi skoro da i netreću, naprotiv na koliko je moguće polahko koracaju te pevaju nekakvu pesmu, koju premda on nerazumi, ali joj svaka reć, svaki glas na bitku toli ponukuje, kak da bi ravno njega podrazivati hotela.

Hurrah! drć se kozak! pokaćimo, da su donski kozaki svigdar bili vredni visoke milosti slavnoga Cara hurrah! hurrah!

Siroku si sablju na zaogrljal drzeć, nahrupi pukovnik spreća kako vodji dolikuje, za njim uzastoopeć cela pukovnija, sulice njim na spodobu željezne šume na prebadanje pripravne sustale.

Sekeljeći su pevajuć vojne pesme dalje i dalje pomicali se, polahko tiho, nerazumljujuć nebrineć se niti najmenje za ćetu za njimi jaćeću, kojoj je pod razvaljućimi koraki zemlja se tresla kano gda se dalka bura s grozećim šumom približava.

Nego gda oddaljenost zmed progoniteljah i progonenikah neje mogla od 2 - 300 korakah vekša biti, ćeta szekeljevah vu trenutku je napravila desno krea ter kak stena od kamena ćvrsta postala promerjajuć do ćasa približavajućeg se neprijatelja.

Nepreglednog je broja neizmerna ćeta kano ćeta komaracah, koja atamnim oblakom nebo zastira.

Kadno su bili vu daljnji od kakvih 200 korakah, zagrmi neudanom silom oruđe Szekeljevah, te se razredil temni oblak kak da bi ga oluja razpršila, vno go jako vno go vrljih junakah ležalo je oude na smrtnom polju spremljeno izgaćeno od potiskajućih za njimi konjah.

I sam vu bitki oćvrđnuti hrabri podpukovnik, kakti predstojnik Kozakah

smrtno pogodien od krugle jednog Sekeljeća s konja se zvušil.

Kozaki počeli su se sokoliti.

Ovako grozovitoga strelanja vnićućega nisu niti od Cerkezah prećrpeli prem su se ovi do ovoga vremena držali za najhrabriće vojake na svetu.

Još jedno ognjeno krilo Sekeljevahl ter koji su se sada sokolili, vezda kakti da su prez pameti nazad odjasuju kakti oblak kojemu bura raztrgana krila abajuć pred sobom goni.

Szekeljski borilci nazad se vu sredotoćje povleku, dokle su se Kozaki nazad žurili, da svomu obersteru glase nad gubitkom podnesu.

Treće namesćenje bilo je onkraj dolinoga Tćmmća, gde orsaćka cesta najvuziće tesno presećava.

Ovo je pet stukah branilo dok pešatćvo neje zavzelo podolje zaokružujuće vrhunce.

Ovde jim je poslednji boj biti, ovde jim je živetil ili vumretil ako predaju ovo mesto divlji neprijatelj osvojit će jim bezoklevanja mili predel domovine.

(Drugi put dalje)

Kaj je novoga ?

— Posimo poštvane predplatnike, koji su zaostali s predpćatom za leto 1886 naj budu tak dobri, pak naj pošleju predplatu vu izdatelstvo naših novin. Tak takakije posimo g. ćitatelje, naj ćim predi predplate ponoviju, ili nam pišeju, da novine naše zadržati hoćeju, da budu uredno mogli dobivati „Medji surje“

S pozdravom

Izdatelstvo

— Antrax. Andreković Arpadu 32 leta staromu pošarskomu kocišu vu Bpešti napravil se je na levu ruku mali mehurćek. Ali on si ga je samo poćohljaj pak nije na njega niti mislil. Ali drugi den počela mu je ruka natekati, i tak ga je boljela, da je 29. decembra prešloga leta morat vraćiti. Doktori su rekli da je to antrax zvani beteg, koj se je već tak razvil, da ćloveka već nije moći od smrti obraniti. Nesrećni ćlovek je vu velikih mukah 4. o. m. vumrl.

— Englezki siromaki. Po najnovićem raćunanju vu zadnjih 30 let biva broj siromakov vu Englezkoj sve menjši, tak da je broj siromakov vu letu 1886. za 120 jezer menjši kak vu letu 1857, akoprem je broj stanovnikov vekši. Leta 1857 došli su na 1000 stanovnikov 43. siromaki, a vezda samo 25. Vu Londonu došlo je na 1000 stanovnikov 35 siromakov, a vezda 22.

— Nepozvani gost. Vu Boulogner-sur-Mer zvanom mestu je jeden poljodavec na boćićne svetke prav pećenku jel svojom obiteljum, kad se najedenput vrata odpreju, i nuter stupi jeden veliki medved. Svi su pobegli vun, a medved isel je mirno k stolu, i počel pećenku jesti. Sbe ali su se ljudi i šteli su ga skonćati, ali na to dojde jeden englez, i preprećil je, vel, da je medved njegov pak mu je vušel s doma. „Dobro, veliju ljudi, verujemo, ali vezda nam platite pećenku“ Eh kaj mi to govorete? veli englez. Isli su na sud pred varaćkoga kapitana, koj jih je k sudcu poslal. „Ali kaj se budemo trudili, veli jeden ćlovek, tolvaja je treba streliti.“ Zdigne pušku, ćilja na medveda, i englez je taki platil.

— Velika nesreća. Vu Madrasu bil je ne zdavnja senjem, i vu jednim drvenim stanju, gde su flaše, kupice i druge glaćuate stvari tržili, gnjelo se je više stotin ljudih. Najćedenput se je stanje vuzgalo, i ćisto zgorelo. Tristo ljudih je tam našlo smrt.

— Zloćesta ena. Vu Oravici isel je Gaupt sudec na staro leto na većer vu pohode k poznancom. Ali komaj je došel na vulicu, stupi pred njega jedna žena, spukne izpod oprave revolvera, i trirut strelil na sudca. Ljudi su se zbećžali, i ženu vlovili. Jedna kuglja odnesla je sudcu iz ruke dva prste, ali druge dve su ga minule. Žena zove se Szentivanyi, i navućiteljska dovica je. Za zrok, zakaj je to vćinila, se nezna. Haupt bil je predi pri njoj na kvartiru.

— Tolvaj ćogor. Polek Lugoš varaga jeden kćemar Otto Gjuro poslal

je svoju ženu vu Lugoš, da nakupuje svakojaćke stvari. ćogor Lesi Janoš bil je vu hiži, i videl je kak Otto daje iz ormara svojoj ženi peneze. Po poldan štel je i kćemar vu Lugoš ćganicu kupiti, ali ćogor ga je odgovoril od toga ponudjajuć se, da bude ov isel po ćganicu. Otto se je dal nagovoriti, i isel je k ormaru po peneze. Najedenput ge ćogor Lesi od zada s ćakom tak po glavivudri, da se je doli zrušil. ćogor je fletno pobral peneze, i hotel je pobeći. Ali za toga se je Otto stal, i pograbil tolvaja pri vratil, Lesi pograbi pri vratih naslojnenu sekiru, i poćeće Otta po ruku, odpre vrata i pobećne. Ott prićel je za pomoć vikati, i na to sbećžali su se ljudi, i oć nesli kćemara vu spital, prijavili krivca ćandarom koji su Lesi Janoša već vlovili i predali sudu.

— Vuki Vu obćini Gyergyó-Béllbor (Osik varm.) su vuki ćeteranajat ljudih vgrizli, tak da su morali dva ćloveka vu s p i t a l odpeljati. Jednoga su k postelji privezali, i onak ga vraćuju, jer veliju, da ga je stekli vuk vgrizel. Druge ljudi pak domaj vraćuju. Stanovniki su odrećil hajku, i strelili su pet vukov.

— Vu Indiji je još vezda navada, da se ljudi sami alduju. ćudnovita je odluka onih ćen, koje si same izbereju smrt, misleć, da se budu s tim bogu dopale. Od nikoga prisiljene alduvale su se ne zdavnja dve žene na ognju. Zrok tomu bilo je valja sledeće: Već pred nekolicom let bila je svadja med Mhairvara i Tonk-Durbor seli. Mhairvara selo odpustilo je jeden del od svojega hatara Tonk-Durboru, i stanovniki morali su porciju plaćati. Buduć stanovniki porciju izplatiti nisu mogli, zahtevalo je Tonk-Durbarski poglavarstvo, da se moraju ljudi vu ognju alduvati. Na to su se taki javili 3 mužki i 4 žene, da se budu alduvale. Dve žene su omedele, i odstupile su odlučno vu ognju, dale su si ruke odrezati, i ruke su odnesli za svedoćanstvo poglavarstva. To se je sve po danu pripetilo, i za dve vure bile su žene i mužki prah i pepel. Već su povelil iztragu proti tomu.

— Nesreća ku berlinskim živinskim vrtu Brauer zvani pazitelj zverih, koj je već puo let tam vu službi bil, hranil je vodene konje. Zadnjiput bil je tak nepazljiv pri ćišćenju gajbe, da nije divje zveri vu susećnu gajbu odpravil, nego je jednako nuter med vodene konje stupil J-deu konj je taki na njega navali, i akoprem su mu fletno na pomoć došli, itak su mu samo mrtvo telo vun potegvuli. Dovica i dvoje ostavljene decaplakuju nesrećnoga ćloveka.

Nasljednik tronuša došel je s svojim tuvarćicim vu Abbaziu polek Fiume, pak se svaki dan voziju na ladji po morju kraj Dalmacije i Istrije.

Za ministra obrta i sjedinjenih poslov imenuval je Nj. Velićanstvo naš kralj: Baross Gabora, orsaćkoga tajnika. Isto tak ministerium kak i svi ćinovniki izrazili su nad tim veliko veselje.

— Na Balkanu se već jako buniju proti Rusom. Srbski ministerium odlučil je, da srbske miadice nebudu više poslali vu Petervaradin, da se tam pripravi ju za soldaćke doktore, nego vu Beć Pariz; Bugarska vlada pak je odredila, da bugarska soldaćija nesme više rusko-ga jezika hasnavati, kak do sada, nego bugarskoga.

CENA ŽITKA.

Pšenica 8.30 — — — Hrać 6. — — — 6.70
Jećmen 5. — — — 7. — — — Zob — 6. — — —
Kuruza 5.60 — 5.75.

LOTTERIJA.

Budapešt 2. januara 1887.
49. 3. 81. 41. 85.

Szonkesztő :
MARGITAI JÓZSEF
Urednik.

Szegények sorsjegyei kiadja Bécs város tanácsa. Főnyeremény 1000 arany stb. Egy eredeti sorsjegy ára 50 kr.

Nyilvános húzás visszavonhatatlanul 1887. február 22-én. 5100 nyeremény több mint 80,000 frt értékben

Sok nyeremény aranyérmékben, ezüstforintokban, bécsvárosi 100 frtos sorsjegyekben, arany és ezüst tárgyakban.

Ezen sorsolás Ő Felségének kivételes helybenhagyásával Bécs város tanácsa által rendeztetett és az ugynevezett értékpapír-sorsolással — melyek a sorsjegyek mennyiségéhez képest nagyon csekélyek és többnyire értéktelen nyereményeket biztosítanak — össze nem hasonlíthatók. 10 sorsjegy megrendelésénél 5 forint értékben azok díjmentesen küldetnek meg, a hivatalos sorsolási lajstrommal együtt — Kevesebb mint 10 sorsjegy megrendelésénél sziveskedjenek még 20 krt portóra és a sorsolási lajstrom megküldésére mellékelni

Ingven sorsjegyek nem léteznek ezen sorsolásnál. — A vidéken kaphatók minden bank- és váltóüzletben, a legtöbb postahivatalnál és lotto-gyűjtődében.

600 1 6.

SCHULHAMMER és SCHATTERA váltóüzlete Bécs.

3839 z tkv 886

Arverést hirdelm. kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miként Szokács Mária férj. Kollár Miklósné senkoveczy lakosnak Kollár Katalin mihovljáni lakos végrehajtást szenvedő ellen 400 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbíróság területén levő a Mihovlján községben fekvő a mihovljáni 17. sz. tkjvben 35 hrsz, a mihovljáni 67 sztkjvben 62jc 233c 280jc és 47ja a mihovljáni 68 sztkjvben 54jb 62jb 157jb 233lb 280jb 47b hrsz. mégis a mihovljáni 69 sztkjvben 54ja 62ja 233ja 280ja és 47jc ingatlanok 160 frt 457 frt 327 frt és 103 frta becstült ingatlanok s tartozékai folyó évi

1887. évi január hó 17-ik napján d. e. 10 órakor

mihovlján község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%, vagyis 16 frt 45 frt 70 kr. 32 frt 70 kr,

10 frt 30 krt. készpénzben vagy az 1881 évi LX t. cz. 42 §-ában előirt óvadék-képes papírban a kiküldött kezéhez letenni a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők.

Kelt Csáktornyan a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1886-ik évi szeptember hó 26-ik napján.

603 1-1

00000000.00000000

Brünni szövetek

egy elegans

őszi vagy tavaszi öltönyre

3-10 meter hosszú darabokban, mind egyik egy teljes **férfiöltönyre** elegendő finom 4 frt 80 krt igen finom 7 frt 75 krt. a legfinomabb 10 frt 50 kr. valódi

gyapjuszövetből

Palmerston és tej posztót téli kabátokra meterje 2 frt 50 krtól 5 frtig. Darócposztót meterje 1.25-2.50 küld barkinek postai utánvétellel a postógyáraktár

SIEGEL & MÜLLER
BRÜNNEN.

Figyelmeztetés. Fenti cég szövetei kitűnnek solid és izlésteljes kivitelük, valamint különös tartóságok által ismert szilárdsága és nevezetes szállítási képe ssége kezeskedik arról, hogy a legjobb anyagok és pontosan a küldött minta szerinti szállítanak. Kivánatra a fenti cég küld mintákat ingyen és bérmentve. 422 18 -20

Pályázati hirdetmény.

GARDINOVECZ KÖZSÉGEBEN (MURAKÖZ) az ujonnan szervezett

tanitói államásra pályázat hirdettetik.

Évi fizetése 300 frt készpénzben, szabad lakás és 1/4 hold konyha-kert haszón élvezete.

Tannyelv: MAGYAR és HORVÁT.

Pályázni kívánók kéretnek a kellőleg felszerelt folyamodványaikat 1887. febr. 1-ig a **BELICZAI PLEBANIA** hivatalhoz beküldeni. 604 1-1.

Nagy választék menyasszonyi ékszerekben.

Alapított 1873. é v b n
HEBLINGER & Co
órás és ékszerész, Csáktornyan.
Alapított 1873. é v b n

Van szerencsém ezennel a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani az ujonnan berendezett és dusan felszerelt **ABANY, EZÜST és nagy chinai ezüst áruk raktáromat,** (főtér, az új takarékpénztári épületben) hol e szakmába vágó diszes, **mindennemű ajándékoknak** igen alkalmas tárgyak a legjutányosabban beszerezhetők. Bátorokodom még a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani jól berendezett **optikai áru raktáromat.**

209 9-*

Nagy választék születésnap ajándékokban.

C A C A O és **CSOKOLADÉ**

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE-től

melyek az első bécsi szakács-művészeti-kiváltsáson a legfőbb díjjal, a diszokmányyal lőnek kitüntetve. Valódi egyedül csak a mi hatóságilag bejegyzett védjegyünkkel és czégünkkel ellátott. Kaphatók valamenyui előbbkelő fűszerkereskedésben és csemege áruhelyeken valamint Csáktornyan:

STRAHIA TESTVÉREK és TODOR JÓZSEF urak kereskedésében. Vidékre postautánvétellel küldetik.

Victor Schmidt & Söhne, cs. k. orsz. szab. gyárosok. Gyár és központi szétküldés: Bécs, IV. Allegasse Nr. 48 (nächst dem Südbahnhofe.) 406 25-52.

ETTLINGER és Iso Kávé csemegék Legolesőbb árak. Pontos szolgálat.

I-ső bevásárló hely. Közvetlenül Hamburgból.

A mi évek hosszú során át fennálló áruházunk küld postadíjmentesen vámot nem számílvá (az orsz. vámot itt fizetni nem lehet) legjobban kipróbált árukat direct készpénz fizetés mellett bevásárlásnál a következő feltűnő olcsó árakon utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett:

KÁVÉ, piritatlan, jóízű, minden kel. min. zsákokb., ár 5 kil. 0. sz. 1 sz. 2. sz. 3. sz. 4. sz. 5. sz. 7. sz. 8. sz. 11 sz. 13 sz. 15. sz. 16. sz. 17. sz. 18 sz. 19 sz. 20 sz. 21 sz. 22 sz. 23 sz. 24 sz. 25 sz. 26 sz. 27 sz. 28 sz. 29 sz. 30 sz. 31 sz. 32 sz. 33 sz. 34 sz. 35 sz. 36 sz. 37 sz. 38 sz. 39 sz. 40 sz. 41 sz. 42 sz. 43 sz. 44 sz. 45 sz. 46 sz. 47 sz. 48 sz. 49 sz. 50 sz. 51 sz. 52 sz. 53 sz. 54 sz. 55 sz. 56 sz. 57 sz. 58 sz. 59 sz. 60 sz. 61 sz. 62 sz. 63 sz. 64 sz. 65 sz. 66 sz. 67 sz. 68 sz. 69 sz. 70 sz. 71 sz. 72 sz. 73 sz. 74 sz. 75 sz. 76 sz. 77 sz. 78 sz. 79 sz. 80 sz. 81 sz. 82 sz. 83 sz. 84 sz. 85 sz. 86 sz. 87 sz. 88 sz. 89 sz. 90 sz. 91 sz. 92 sz. 93 sz. 94 sz. 95 sz. 96 sz. 97 sz. 98 sz. 99 sz. 100 sz.

KÁVÉ-vegyületek 2-téle 5 kg. választás szerint.

GÖZZEL piritott fénykavé pergámen-jute-zsákokb., 1/2 évnel tovább eltartható. 4° kg. netto frt 4 70 5.25, 5.70, 5.90 6.70 stb.

KÁVÉ minták minőség szerint 10 kr. beküldése mellett.

Felhasználjuk ezen alkalmat ezennel nyilvánosan megköszönni azon hozzánk beérkező számos elismerő nyilatkozatokat, melyek utánrendeléssel hozzánk intézettek. Ajánlókra a legtöbb, de még kis helységekben is hivatkozhatunk.

A mi nagy árjegyzékünket a vámtarifával együtt mindenki kivanatára bérmentve megkaphatja. 495 5-18.

A t. cz. megrendelők kéretnek bizalommal fordulni e lelkiismeretes áruházhoz: **ETTLINGER & Co., Weltpostversand. HAMBURG.**

A ki kétségben van a felett, hogy a hírlapokban feldicsért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter Kisdó-Intezetének Lipcsébe s kérje a „Betegbarát” című röpiratot. E könyvecskében nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem **betegségekről szóló jelentések** is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziázer is elegendő arra, hogy még a látszólag gyógyíthatatlan betegség is szerencsésen elhárítható. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez ökből egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelmeztető könyvecske segítségével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költsége nem kerül.

Harmonikák és minden zene-hangszer

csak Trimmel N. Jánosnál Bécs VII. Kaiserstrasse 74.

Árjegyzékek harmonika vagy más zene-hangszerekről ingyen és bérmentve. 305 29 30